Elektrisch en pneumatisch handgereedschap in de timmerindustrie (K1174)

Servicedocument – Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Hout en plaatmateriaal bewerken met verspanend elektrisch en pneumatisch handgereedschap	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn werkzaamheden routinematig volgens standaardwerkwijzen uit. Vormgeving en aanpak van het werk liggen vast in instructies en procedures. Complicerende factor is dat de kwaliteit van zijn werk (met name voor wat betreft afwijkingen in de maatvoering) vergelijkbaar moet zijn met die uit geautomatiseerde processen. Dit stelt hoge eisen aan zijn vakvaardigheid. De kans op fouten wordt beperkt door zelfcontroles en controles door de leidinggevende. Hij past bij zijn werkzaamheden taakgerichte basiskennis en vaardigheden toe.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn werkzaamheden zelfstandig uit volgens ontvangen werkopdracht, instructie en tijdsplanning. Hij wordt bij zijn werkzaamheden aangestuurd door een ervaren collega of leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor het eindresultaat van zijn eigen takenpakket.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Bewerkingswerkzaamheden voorbereiden	De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt een werkopdracht en aanvullende instructies en bereidt die in overleg voor. Hij neemt productiegegevens door, vertaalt ze, laat controleren.	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt tijdig af, leest instructies zorgvuldig en controleert hout en gereedschappen op juiste werking. Hij werkt volgens relevante voorschriften en draagt zorg voor schadevrij transport.	De werkzaamheden zijn voorbereid en afgestemd met de leidinggevende; alle benodigde materialen en gereedschappen staan klaar voor gebruik op de werkplek.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Gereedschappen instellen en proefbewerking uitvoeren	De beginnend beroepsbeoefenaar controleert of gemonteerde snijgereedschappen geschikt zijn voor de bewerking. Hij vervangt ongeschikte gereedschappen, stelt het elektrisch/pneumatisch handgereedschap in, en voert proefbewerking uit.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt veilig en accuraat bij montage en afstelling van snijgereedschappen. Hij controleert scherpte en geschiktheid, stelt instellingen vakkundig bij en beoordeelt het proefstuk zorgvuldig met meetgereedschappen.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft het verspanend elektrisch/pneumatisch handgereedschap ingesteld voor de gewenste bewerkingen.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Bewerkingen uitvoeren	De beginnend beroepsbeoefenaar noteert de maat op hout, verplaatst, spant vast, stapelt, voert steekproeven uit, schakelt gereedschap uit, maakt schoon, scheidt afval en ruimt op.	De beginnend beroepsbeoefenaar schrijft maten accuraat af en voert bewerkingen veilig uit met verspanend elektrisch/pneumatisch handgereedschap. Hij controleert maatvoering en kwaliteit steekproefsgewijs, schakelt uit, reinigt en ruimt op.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert geproduceerde onderdelen van hout en plaatmateriaal op die voldoen aan de gewenste eisen, met een opgeruimde werkplek en schoongemaakt handgereedschap.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K2

D1-K2: Onderling verbinden van materialen met niet-verspanend elektrisch/pneumatisch handgereedschap	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn werkzaamheden routinematig volgens standaard werkwijzen uit. Vormgeving en aanpak van het werk liggen vast in instructies en procedures. Complicerende factor is dat de kwaliteit van zijn werk vergelijkbaar moet zijn met die uit geautomatiseerde processen. Dit stelt hoge eisen aan zijn vakvaardigheid. De kans op fouten wordt beperkt door zelfcontroles en controles door de leidinggevende. Hij past bij zijn werkzaamheden taakgerichte basiskennis en vaardigheden toe.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar machinaal houtbewerken voert zijn werkzaamheden zelfstandig uit volgens ontvangen werkopdracht, instructie en tijdsplanning. Hij wordt bij zijn werkzaamheden aangestuurd door een ervaren collega of leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor het eindresultaat van zijn eigen takenpakket.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K2-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Verbindingswerkzaamheden voorbereiden	De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt de werkopdracht met aanvullende instructies, bespreekt die met productiegegevens, selecteert en controleert materialen en gereedschappen en transporteert alles naar de werkplek.	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt tijdig af, leest de werkopdracht en productiegegevens nauwkeurig, controleert materiaal op aantallen en eisen en werkt volgens instructies, voorschriften en regelgeving.	De werkzaamheden zijn voorbereid en afgestemd met zijn leidinggevende. Alle benodigde gereedschappen en materialen staan klaar om direct te gebruiken.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K2-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Niet-verspanend elektrisch/pneumatisch handgereedschap instellen	De beginnend beroepsbeoefenaar stelt niet-verspanend elektrisch en pneumatisch handgereedschap in om bewerkingen uit te voeren, regelt benodigde beveiligingen, hulpstukken en randapparatuur en voert indien nodig een proefbewerking uit.	De beginnend beroepsbeoefenaar stelt elektrisch en pneumatisch handgereedschap vakkundig en nauwkeurig af, voert proefbewerkingen correct uit en werkt volgens instructies, voorschriften en regelgeving.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft het niet-verspanend elektrisch/pneumatisch handgereedschap correct ingesteld, zodat de gewenste bewerkingen met de juiste beveiligingen en randapparatuur kunnen plaatsvinden.

Werkproces: D1-K2-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Verbindingswerkzaamheden uitvoeren	De beginnend beroepsbeoefenaar verbindt materialen met elektrisch of pneumatisch handgereedschap, controleert kwaliteit, schakelt gereedschap uit, reinigt het na gebruik, verwijdert afval, maakt de werkplek schoon en ruimt gereedschappen op.	De beginnend beroepsbeoefenaar voert verbindingswerk met niet-verspanend elektrisch/pneumatisch handgereedschap zorgvuldig en veilig uit, controleert de verbinding steekproefsgewijs en ruimt daarna werkplek en hulpmiddelen netjes op.	De beginnend beroepsbeoefenaar levert onderling verbonden materiaal op dat voldoet aan de gewenste eisen en een opgeruimde werkplek met schoongemaakt elektrisch/pneumatisch handgereedschap.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W1, D1-K1-W2, D1-K1-W3	1, 2, 3	36
2	D1-K2-W1, D1-K2-W2, D1-K2-W3	4, 5, 6	36

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl